

2018. a kokkuvõte

Valdkondliku teadus- ja arendustegevuse tugevdamine (RITA)

RITA ülesandeks on toetada riigi vajadustest lähtuvate rakendusuringute läbiviimist, ministeeriumide TA-alase võimekuse tõstmist, sh valdkondliku TA korralduse loomist ja tugevdamist, teadusnõunike võrgustiku laiendamist ministeeriumides ja tugitegevusi (koolitusi, poliitikaanalüüsi ja -seiret, asjakohaste infosüsteemide arendamist) ning TA koordineerimist ja tutvustamist nutika spetsialiseerumise kasvvaldkondades

Tegevuse abikõlblikkuse periood 01.09.2016 kuni 31.08.2022.

Toetatavad tegevused

- T1 - Strateegilise TA toetamine - toetatakse Eesti riigi vajadustest lähtuvate sotsiaal-majanduslike eesmärkidega interdistsiplinaarsete rakendusuringute läbiviimist.
- T2 - Teadmispõhise poliitikakujundamise toetamine – on suunatud aktuaalsete, kiiret sekkumist vajavate teemade adresseerimiseks. Toetatavate projektide valikul on põhirõhk relevantsusel ja päevakajalisusel: toetatavad projektid on ajendatud konkreetse sekkumise (regulatsiooni, meetme, vms) ettevalmistuseks.
- T3 - Teadusnõunike ametikohtade toetamine ministeeriumites - eesmärk on tõsta ministeeriumide võimekust TA küsimustes.
- T4 - TAI poliitikaseire – eesmärk on jälgida TAI poliitika eesmärkide täitmist ning anda soovitusi uute poliitikate kujundamiseks.
- T5 - Infosüsteemide arendus - eesmärk on TA valdkonna andmete koondamine ühtsesse infosüsteemi ning ETISE TA projektide veebipõhise taotlemise, aruandluse ja menetlemise keskkonna laiendamine valdkondlikuks taotluste ja aruannete esitamise ning menetlemise keskkonnaks.
- T6 - Nutika spetsialiseerumise valdkondades läbiviidava TA koordineerimine - eesmärk on tõsta TA asutuste võimekust kasvvaldkondades nii nende enda kui ettevõtjate teadlikkuse kasvatamise ja nõustamise kaudu, soodustades sel viisil teadus- ja arendusasutuste koostööd ettevõtetega ja teadmussiiret; koordineerida TA valdkonna nutikale spetsialiseerumisele suunatud tegevusi, suunates ja analüüsides neid ning arendades selleks tarvilikke tugitegevusi.

Tegevuste elluviimine

Projekti tegevused on kulgenud ajakava kohaselt, kuid maksete tegemisel on viivitusi. Suuremad probleemid on seotud RITA 1 projektide planeeritust aeglasema käivitumisega ning ka sellega, et kõik konkursid ei ole esimese korraga õnnestunud ning korduskonkursside korraldamine võtab lisaaja. Kaheksast sel aastal korraldatud konkursist luhtus 3, mis on parem tulemus kui esimeses voorus. Ka riigihanke korraldamine võttis rohkem aega, sest programmi meeskonnal polnud eelnevalt riigihanke korraldamise kogemust. Üks lähteülesanne on pooleli, viivitus on tekkinud ETAgist sõltumatutel asjaoludel. Muus osas on progress olnud plaanipärane, teine voor on käivitunud nii, nagu planeeritud.

RITA 2 raames on heaks kiidetud 66 projekti, neist õige mitme käivitumine on viibinud või ajakava on pikenenud, mistõttu ei lõpe projektid alati sel ajal, kui algselt planeeritud. Raha on broneeritud ligikaudu lubatud mahus ning 2019. aastaks on ministeeriumitel juba mitmeid taotlusi ette valmistamisel.

RITA 3 täitmine on olnud planeeritust oluliselt edukam. Algselt kavandatud 8 teadusnõuniku asemel on ministeeriumites tööl 12 teadusnõunikku ning nende koostöö on sujuv ning hea. Probleeme tekitab nõunike kiire kaadrivoolavus, aga see on tingitud sellest, et nõunikud "ostetakse üle". Uute teadusnõunike tööle asumisega seoses muudeti ka TATi ning pikendati tegevuse abikõlblikku perioodi, et nende tegevus abikõlbliku perioodi sisse mahuks.

RITA 5: ETIS menetluskeskkonnaga seotud arendus toimus plaanipäraselt. 2018. aastal valmis 7 uut taotlus- ja menetlusvormi ning suurema uuenduskuuri tegi läbi 12 varasemalt kasutusel olnud vormi. Uue arendusena valmis retsensentide haldamise moodul, mis hõlbustas märkimisväärselt menetlejate tööd retsenseerimisprotsessi läbi viimisel. RITA 1 taotlusvoore viidi läbi 8.

RITA 6: Kavandatud tegevused toimuvad plaanipäraselt. Muudatusi tegevuste elluviimisel ei esinenud. Aruandeperioodi peamised tegevused olid infopäevade, seminaride, koostöökohtumiste korraldamine, NUTIKA spetsialiseerumise kasvuvaldkondades läbiviidava TA ülevaadete koostamine ning meetme juhtkomisjoni töö korraldamine.

Väljundnäitajate saavutamine

2018. a-ks seatud sihttasemed on täidetud (Tabel 1).

Tabel 1. Projekti väljundnäitajate saavutamine

Näitaja nimetus	Mõõt-ühik	Sihttase 2018	Sihttase 2022	Saavutatud 31.12.2018 seisuga	Täitmine 2018.a sihttasemest, %
Tegevuste TULEMUSNÄITAJA (VV KORRALDUSE VÄLJUNDNÄITAJA)					
Teadusnõunike ametikohtade arv	arv	4	5	12	300%
Tegevuste spetsiifilised väljundnäitajad					
Teadusnõunike ametikohtade arv	arv	4	5	12	300%
ETIS-e keskkonnas läbiviidud taotlusvoorude arv	arv	8	20	30	375%
Läbiviidud uuringute arv	arv	30	80	36	120%
Uuringuid läbiviinud asutuste arv	arv	8	14	18	225%
Läbiviidud TAI poliitika analüüside arv	arv	10	25	16	160%
TA programm nutika spetsialiseerumise kasvuvaldkondades (2014-2020.4.2.3)					
Läbiviidud infopäevade, seminaride, koostöökohtumiste arv	arv	25	50	38	152%
Nutika spetsialiseerumise kasvuvaldkondades läbiviidava TA ülevaadete arv	arv	5	10	7	140%

Eelarve kasutamine

2018. a oli planeeritud toetatavate tegevuste eelarveks kokku 5 400 300€ (abikõlblikud kulud), kulusid prognoositi esitada 4 533 045€ (kehtiv prognoos), tegelikult esitati 27 maksetaotlust abikõlblike kulude summas 4 158 068,59€ (sh toetuse 3 629 695,62€).

Aasta alguses prognoositud kulude maht ei täitunud, seda eelkõige tegevuste 1 ja 2 projektide aeglasema käivitumise tõttu. Ka tegevuses 4 on väljamakseid tehtud vähem, kui planeeritud. Projektid käivitusid aeglasemalt, kui planeeritud, ning esimesed väljamaksed on enamasti väga väikesed olnud ja järgmised maksed saavad olema selle võrra suuremad. Sellegi poolest kõik planeeritud uuringud toimuvad, kuid oodatust veidi hiljem.

2018. a maksti välja abikõlblikke kulusid 3 176 825,17€.

Kokku on tegevustele seisuga 31.01.2019 hüvitatud perioodi 2016-2018 abikõlblikke kulusid 5,99 mln eurot, mis teeb 20,55% võetud kohustustest (Tabel 2).

Tabel 2. Tegevuste võetud kohustused ja välja makstud perioodil 2016-2018 abikõlblikud kulud.

Elluviija	Tegevus	Võetud kohustused	Välja makstud	%
Sihtasutus Eesti Teadusagentuur	Valdkondliku teadus- ja arendustegevuse tugevdamine (RITA)	27 783 106,59	5 632 892,63	20,27%
Sihtasutus Eesti Teadusagentuur	Valdkondliku teadus- ja arendustegevuse tugevdamine (RITA): TA programm nutika spetsialiseerumise kasvuvaldkondades (2014-2020.4.2.3) tegevused	1 379 243,03	359 138,07	26,04%
KOKKU		29 162 349,62	5 992 030,70	20,55%